

STANOVISKO VLÁDY

**k návrhu poslanců Lukáše Černožského, Tomáše Martínka, Jakuba Michálka, Ivana Bartoše a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb.,
o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů
(sněmovní tisk č. 230)**

Vláda na své schůzi dne 31. července 2018 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k tomuto návrhu zákona **neutrální stanovisko** s tím, že upozorňuje na některé níže uvedené skutečnosti, které doporučuje při dalším projednávání tohoto návrhu zohlednit.

1. O rozšíření stávající omezené kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu v obdobném rozsahu, jaký byl navržen poslanci, usiluje i vláda, což vyjádřila jako jeden ze svých závazků v Programovém prohlášení vlády, takže v tomto smyslu obecně lze se záměrem obsaženým v předloženém návrhu souhlasit. Práce na legislativním zakotvení nového rámce rozsahu kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu zahájila vláda již počátkem tohoto roku a v současné době je příslušný návrh novely zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu již zpracován a je projednáván legislativními orgány vlády.
2. V této souvislosti vláda upozorňuje na to, že nyní poslanci předložený návrh zákona obsahově vychází ze znění výše zmíněného návrhu zákona zpracovaného a předloženého vládě ministrem spravedlnosti a předsedou Legislativní rady vlády. Zároveň je třeba zdůraznit, že tento návrh zákona byl projednán v rozsáhlém řádném připomínkovém řízení, jehož výsledky poslanecký návrh zákona nereflektuje, a to zejména v otázce týkající se rozsahu kontrol, kterým by nově měly podléhat územní samosprávné celky. Poslanci omezují tento rozsah pouze na kraje, statutární města a hlavní město Prahu. Poslanecký návrh tak v podstatě pomíjí 99,6 % obcí (statutárních měst je v České republice v současné době 26 včetně hlavního města Prahy), tedy daleko významnější skupinu obcí než návrh předložený vládě ministrem spravedlnosti a předsedou Legislativní rady vlády. Schválením poslaneckého návrhu v předloženém znění bez rozšíření rozsahu subjektů, které by měly nově podléhat kontrolám ze strany Nejvyššího kontrolního úřadu, by tak zřejmě již nenaplnovalo cíl, o který vláda usiluje v rámci Programového prohlášení vlády.
3. Vláda dále upozorňuje, že není zřejmé, na základě jakého kritéria přistoupili předkladatelé v případě obcí kontrolovaných Nejvyšším kontrolním úřadem k omezení

jejich rozsahu pouze na statutární města. Statutární města se od jiných obcí s rozšířenou působností odlišují v zásadě pouze tím, že se jejich území může (ale nutně nemusí) členit na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy. Tato skutečnost se ve vztahu k výkonu kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu nejvíce jako relevantní. K rozšiřování resp. zužování okruhu subjektů podléhajících kontrole Nejvyššího kontrolního úřadu by pak v případě statutárních měst docházelo na základě novelizace zákona o obcích, který je určuje formou jejich jmenovitého výčtu, aniž však stanoví jakákoli kritéria, která musí statutární město pro přiznání tohoto označení splňovat, což ve vztahu k úpravě rozsahu subjektů podléhajících kontrolám Nejvyššího kontrolního úřadu nepovažuje vláda za vhodné.

4. Vláda si je zároveň vědoma určitého administrativního zatížení územních samosprávných celků, které by mohlo rozšíření kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na územní samosprávné celky znamenat, a proto rozsah těchto kontrol rovněž navrhuje omezit, a to, pokud jde o obce, pouze na ty, které vykonávají rozšířenou působnost. U těchto obcí lze, vzhledem k jejich velikosti, počtu obyvatel a rozsahu činnosti předpokládat, že možnost Nejvyššího kontrolního úřadu kontrolovat jejich hospodaření bude pro Nejvyšší kontrolní úřad dostatečná pro nanejvýš potřebné prověření správnosti nakládání s veřejnými prostředky na úrovni územních samosprávných celků.
5. V neposlední řadě vláda upozorňuje, že návrh zákona vykazuje také některé legislativně technické nedostatky, jako je například nesprávný odkaz v čl. I bodě 4 v § 3a odst. 1 písm. c) bodě 10, podle nějž mají kontrole Nejvyššího kontrolního úřadu podléhat školské právnické osoby zřízené územním samosprávným celkem uvedeným v odstavci 2, přičemž v odstavci 2 však žádné územní samosprávné celky uvedeny nejsou.
6. Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem vláda považuje za vhodné, aby daná problematika byla řešena komplexně prostřednictvím již výše zmíněného vládního návrhu zákona.